

924 Glasilo III. SNOUB „IV. Gradnika“

20. II. 1944

Leto 1.

Goriški
borec

Št. 8.

Naša mobilizacija

Nevarno je buditi leva,
nevarnejši je tigrov zob.
Najstrašnejši pa človek
je tisti, ki blazne besnosti je rob
(po Goetheju.)

Naroda, ki mu je okupator ropal in požigal domove, skrunil svetilščič in šolo, postal jevaljnjak, še nčore in po-
bijal najboljše sinove, narodu, ki ga je Hitler dal že iz-
bristiti iz zemljevida, temu po krivici na svetnikovo jemu na-
roda je zavrola kri, vse pile v njem, go se dvignile v u-
por. Kaj je bolj prirodnega?

Kadar si razjarja in besen, govalnik krivice -
ako si norac, - ne boš nas, rotniš, siho, zid, poto, ala
sal. Ne! Same od sebe se stisnejo pesti, n. aršijo oprevi, za-
škrtajo zobje, n. mejo se mišice, vsi organi, vse telo drgo-
ta od besne napetosti in s strašnim posledj. Še nezlutoni
ni silani se vržeš na nasprotnika, da ga uničiš. Tako pri
zdravem normalnem poedincu, tako se tudi pri zdravem naro-
du izvrši isti proces.

Ko se je slovenski narod dvignil v upor, se ni mo-
gel in smel zadovoljiti samo s tem, da samo nekateri poe-
dinci vrše sabotažne akcije proti sovražniku, da tu in tam
zleti v zrak most, cesta, železnica, ali da se uniči sovra-
žna patrrola, vsi ostali pa pohlevno služijo po okupatorje-
vih tovarnah, rudnikih in uradih, ali pa še celo v vojski.
Ne! Treba je storiti več. Svoboda je za vse, zato morajo
vsi prispevati in se žrtvovati zanjo. Izvesti je treba po-
polno mobilizacijo vseh sil in vseh sredstev, kar jih pre-
more narod. Kdor se v tej smrtni borbi za naš narodni ob-
stoj skuša izmakniti pred svojo dolžnostjo, ta je pravi iz-
dajalec, ker s svojo pasivnostjo pomaga okupatorju in nas

pušča na cedilu v najbolj kritičnem momentu, ko je treba tolči sovražnika: z vsemi pestmi v obraz, v hrbet, v bok in z vseh strani.

Majhen narod smo in borini se z velikim nasprotnikom, zato je tudi naša mobilizacija drugačna od mobilizacije v prejšnjih vojnah ali pa pod italijansko upravo, ki je imela človeškega materiala dovolj in pravoč.

Čim manjši smo kot narod, tem bolj moramo priziti, da natančno in varčno uporabljamo vse sile, vsakega človeka, da nobena sila ne ostane skrita in neizkoriščena, samo da uspešno bijemo sovražnika. Za vsakogar se najde primer no delo, primerna služba.

Vendar je važno, da pride "pravi mož na pravo mesto". Če bi za neko delo doma, ki ga lahko opravlja invalid ali otrok, pustili zdravega, krepkega borca, bi bil to pravi zločin in zaprevljanje narodnih moči. Zdaj je prva in najvažnejša naša dolžnost-borba. Zato mora vse sposobno v borce. Le borba prinese svobodo. Brez svobode pa propade vse: vzamejo ti dom, posestvo, pobijejo družino. Po toči zvoniti pa je prepozno.

Mobilizacija zadene vselej na velike težkoče: "Bolan sem, pa ste mi sina pobrali, kdo bo pa sedaj skrbel zame?"

"Edinega sina ste nam vzeli, kdo bo obdelal tako velika polja in vinograde? Če se zemlja ne obdela, kje boste pa partizani hrano dobili?"

Res, težki problemi so to, ki se ne dajo rešiti z nekaj frazami. Treba jih je rešiti z isto odločnostjo in požrtvovalnostjo kakor borec rešuje nevarno bojno situacijo, kadar je obkoljen. Po partizansko: prebiti se, točno, po načrtu in organizirano, da bo čim manj žrtev!

Terenske organizacije, tu vas čaka ena najtežjih nalog. Nobeno polje ne sme ostati neobdelano, noben bolnik ali sirota brez oskrbe, nobeno važno delo v tistoj. Naj bo polje Cirilovo ali Metodovo, roditi mora za ves narod, za

partizane. Tu pokažite svojo organizacijsko sposobnost in odločnost. Or se pokaže nesposobnega, poskrbite takej, da stopi na njegovo mesto sposobnejši ne glede na prijateljstvo, sorodstvo ali osebne interese. Kmetje in delavci. Od vas samih zvisi kakšna je organizacija pri vas in kako funkcionira. Popravite kar ne velja.

Ljudi komandanti se pri odpuščanju, oziroma dajanju dopustov ne bodo ozirali na razne osebne koristi, marveč predvsem na to, ali je partizan že bil dalje časa v borbi, kako se je izkazal in ali bo tam na terenu res zmožen še več koristiti naši stvari ali ne. Vsi naši fantje morajo najpreje prestati ognjeni krst, šele potem lahko nastopijo tudi kako drugo funkcijo, ako so pokazali zadovolj sposobnosti.

Vemo, da bo v kljub vsemu pri zadevanju in požrtvovalnosti naših organizacij ostala še marsikatera nepravilnost, marsikatera senožet nepokosena, nekatera polja slabo obdelana in vinograd zapuščen. Vemo, da bomo zato še morali pritegniti pas. Toda naša borba ne sme popustiti niti za las. Nasprotno; boriti se moramo še z večjo zagrizenostjo, vsi, da izvojujemo znago prej, predno se izčrpajo zaloge, prej, predno bo zemlja izčrpana prenehala roditi, da, morda znagamo še preje, predno nastopi čas poljskega dela. Naprej k svobodi, da bomo potem lahko nemoteno delali in ustvarjali.

Zavedajmo se, da bi brez tega bilo še slabše, da samo, da bi naša polja bila zapuščena, temveč naše najljepše gorove in polja bi vzeli Nemci, naše družine pobili ali bi se pregnali na sever, kjer jih več kot tri četrtine umre. Virašajte tiste, ki so se vrnili iz Norveške, severne Norveške in od drugod. Poglejmo samo našo Stajersko!

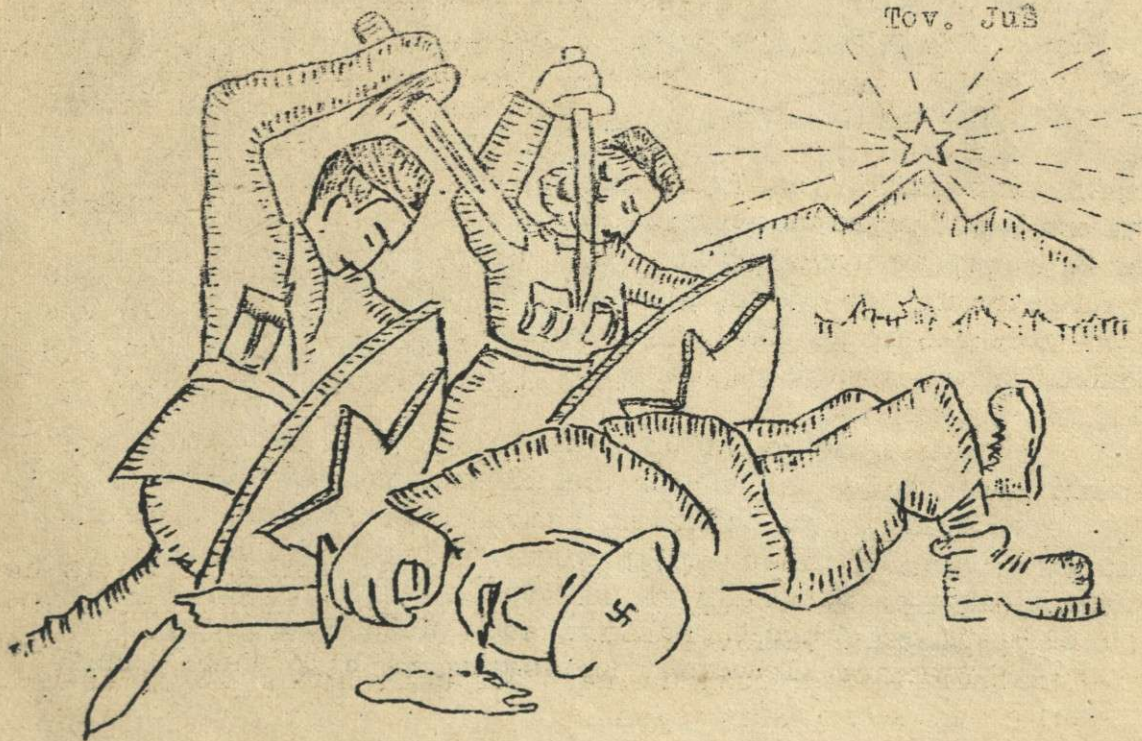
Nikdar v slovenski zgodovini ni bilo tako važne

dobe, kakor je današnja. Prvič v naši zgodovini bo delavec in kmet dosegel svojo dvojno svobodo: 1. nacionalno svobodo, da noben del Slovenije ne bo več ječal pod tujim jarmom, 2. svojo stanovsko-razredno svobodo, t. j., da delavca in kmeta ne bo več izkoriščala nobena grebežljiva gospoda. Ta naša svoboda ne bo samo za 20 let, ne bo samo za nas, to svobodo bodo hvaležno uživali še mnoga stoletja vsi naši potomci, vsi osvobojeni narodi nas bodo slavili in se nam divili.

Za tako veliko stvar je vredno žrtvovati vse: premoženje, delo, denar in če treba tudi življenje. Kdor se za večjo veličino in važnost tega trenutka ne bo javkal in tarnal, mu ne bo žal nobene žrtve.

Svoboda dan se rodi le iz krvavo rdeče jutranje zarje. Čas je napočil, slovenski narod je strisnil pesti, mobiliziral vse svoje sile in je - pripravljen.

Tov. Juš

Slovo

Zlinsko sonce meče svoje prve tople žarke na le po Vipavsko okolico. Neznane osebe se pojavljajo na trgu. Glave mater in žena se stikajo, -čuje se šepetanje. Vidi se, da njihove glave prepletajo skrivnosti.

Kaj bi bilo tako skrivnostnega?

Mobilizacija.

Ta skrivnostna beseda kroži od ust do ust. Poglej se jasni. V njih se vidi zrelost in razumevanje ljudstva po potrebah in dolžnostih napram svoji sveti slovenski zemlji.

Žena s sinkom v naročju spremlja moža po cesti. Njene roke niso ovite okrog vratu svojega moža. Čuti se močno. Ni ji potrebno izražanje sočutja in ljubezni z objemanjem. Samo trepko stiska roko dragemu. Sinko oklenjen okoli matrinega vratu se smehlja. On ne razume tega zadnjega spremstva očetu. Le smehlja se. Izgovarja svoje prve naučene slovenske besede:

"Ata, mami".

Ata mu vrne nasmeh. V njegovem izrazu lahko bere mo njegove misli, ki govorijo:

"Sinko, težke čase preživljamo. Mnogo težav smo prebredli. Petindvajset let nam je bil tiranski bič v zameno za kruh in meso. Petindvajset let nam je laški pes ubrizgaval strup v našo lepo slovensko besedo.

In zakaj?

Smo morda narod manjvreden od drugih? Smo morda manj kulturni?

Ne, ne!

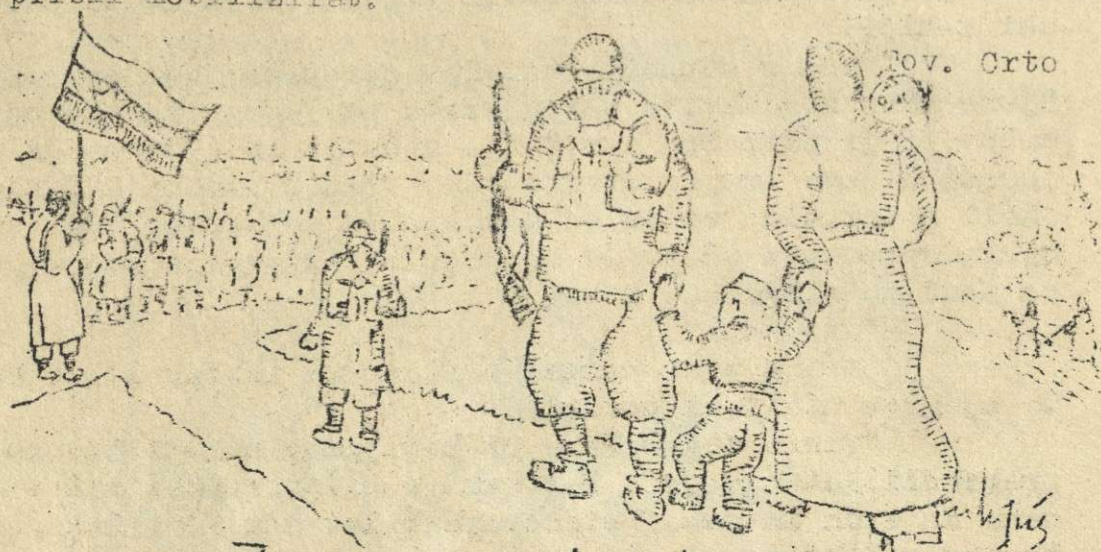
Mi smo mal, toda zdrav in zrel narod. Na naših čelih je ponos in v naših srcih je vrelec zavesti, da smo narod sposoben neodvisno živeti in si krojiti usodo z lastnimi žuljevimi rokami. Tudi kulturni narod smo. Z vsako nacijo se lahko primerjamo.

Sinko, mi vsi se zavedamo tega, toda to je premalo. Tujec nam tega ne prizna, mi smo za njega še vedno hlajci-sužnji. Da pa se bomo tega otresli, gre tvoj ata z drugimi to variši v lepe bele planine, med svoje brate partizane. Med brate, ki žrtvujejo svoja življenja na oltar domovine, da ti osigurajo lepšo bodočnost in zdravih temeljih postavljeno domovino, -- dom, -- družino".

Sinko se smehlja, kot da bi vse to popolnoma razumel. Ata čaka odgovora. Toda v odgovor mu je zopet le:

"Ata, nama".

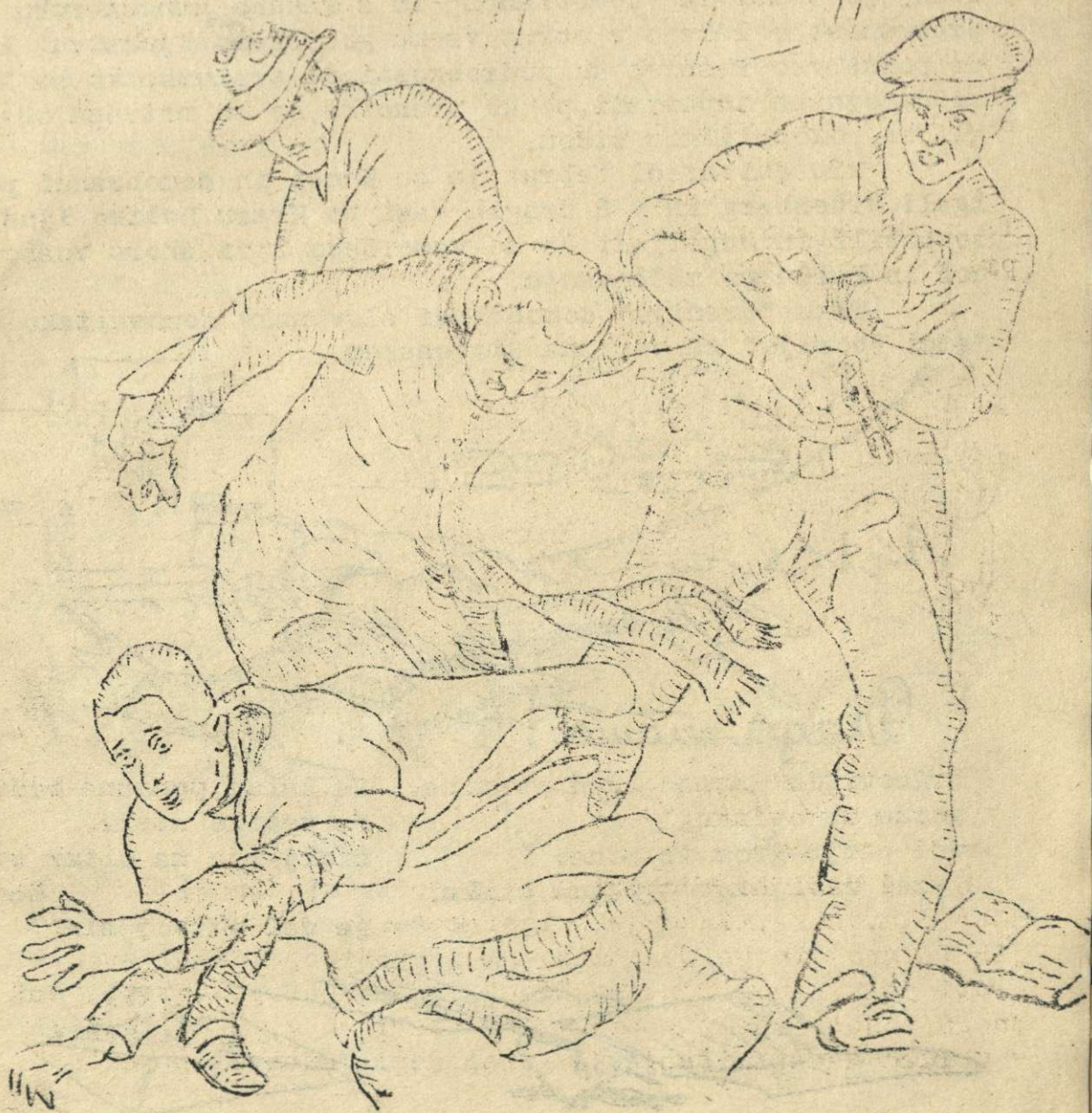
Vse te globoke misli pa je prevevala in preglašala partizanska pesem iz grl naših vrlin tovarišev, ki so prišli mobilizirati.

Za vero in dom...

V vasi Lozice pri Gorici so Nemci odpeljali vzornega duhovnika, ki se je brigal samo za versko vzgojo svojih faranov in se politično ni izpostavljal niti za, niti proti partizanom, odnosno Nemcem. Kot dušni pastir pa je mnogo vedel o partizanih, vsled česar so ga Nemci odvedli v Gorico na zaslišanje. Ker niso mogli niti zlepa, niti z

grda in grožnjami izvebiti iz njega nobenih podatkov, so ga ubili, njegovo truplo poneči pripeljali v Ajdovščino in ga vrgli zadrž za pokopališni zid. Potem so razglesi-

li po časopisih, da so ga ubili partizani. V "La Domenica del Corriere" so priobčili tudi sliko v barvah, ki vam jo tu kot kopijo priobčujemo, da bi lahkoverni čitatelji lažje verjeli tej ostudni laži ter zasovražili partizane.

Zopet nov primer, kakšnih ciničnih sredstev se poslužujejo Nemci in "domobranci" in s kakšno gangstersko predrznostjo lažejo v obraz vsemu goriškemu ljudstvu, ki pa pozna vso resnico do podrobnosti, od trenutka ko so Nemci duhovnika odpeljali, pa do trenutka, ko so mrtvega odvrgli za pokopališkim zidom.

Te dni, sredi februarja so Nemci in domobranci požgali Rihenberg in več drugih vasi po Krasu. Koliko ljudi so pobili in odpeljali še ne vemo. Nebo žari skoro vsako noč in kliče po maščevanju.

Tako "branijo" domobranci slovenske domove; tako se Nemci "borijo" za vero na Slovenskem.

Draga mamo!

V hribovitih Ravnah, sred strmine,
v gozdu na ovinku,
sredi petja-grom iz mine,
je vzel življenje tvojemu sinku.

Ne žaluj, ponosna bodi!
Za veliko stvar,
življenje na oltar svo
bodi,
je dal - tvoj sin.

BEGUNCI.

V očeh jim strah gori,
v lica gloda jim bolest,
tako beže, gredo
in sami ne vedo,
kje konec bo njihove cest.

Daj roko brat,
da bo obena laže
- a brata mi
tai daleč, tai koma
v prvi laži.

A živi vsi beže
in plano se ozirajo
kot gledali bi venomer,
tako povsod grobovi
pošastno se odpirajo.

Kam oče, kam?
A oče več ne čuje.
Oj mati, sladka mamica....
Joj, v teh dneh
še mati nima več srea.

Črt senči jim oči,
kot bi se sonni dan prišli
in vsi se tresejo bledi.

Gov. sočan

Na Vipavsko gremo...

Zašumelo in završalo je po vsej gradnikovi brigadi
"Gremo v Vipavo" je šlo od ust do ust. Nič več niso
videli žalostnih obrazov, kmalu so pogledali samo smeh in
veselje. Z največjo vneto so se začeli pripravljati na po-
kret.

Popoldneva se je vila dolga kolona po str-

mem pobočju v dolino. Od strmih hribov in skalnatih sten je odnevala vesela pesem partizanov.

Kmalu se je naredil vrak, petje je potihnilo, čul se je samo enakomeren korak kolone po trdi cesti. Ineli smo že lep kos poti za sabo ko smo dospeli do mostu, kjer smo hoteli prekoračiti reko. Toda ko je naša predhodnica prišla v bližino mostu, so zapeli mitraljezi in takoj smo vedeli, da je sovražnik zasedel prehod, misleč, da potem ne bomo mogli preko. Toda oni se ne zavedajo, da za naše brigade "ni pregrad in ne mej" kot poje naša priljubljena pesem.

"Brigada na levo krug!" in zopet smo jo tolkli odkoder smo prišli.

"Tako pot narediti pa zastoj", pravi Peter, "prokleti Svabi".

"Molči, molči, saj gremo na Vipavsko" ga je zavrnil Maks.

Izgleda, da ima beseda Vipava čudodelno moč. Takoj so potihnili vsa godrnjanja. Nato smo višje gori prekoračili reko kar po partizansko ter nadaljevali pot do bližnje vasi.

Tam smo počivali in kuhali. To so si partizani ogledovali svoje ožuljene noge in otipavali stisnjene trebuhe, se je marsikdo v mislih odpočil, napil in najedel že na Vipavskem.

Te dveh, napornih marših smo končno le prišli nad Vipavo. Pred nami se je videla širna dolina posejana z majhnimi hribčki in prijaznimi vasicami ter vinskimi goricami.

Tedaj tudi jaz nisem ostal ravnodušen, čeprav so mi včasih rekli, da sem trd, zabiti Gorenjce.

Pozdravljena Vipavska, dežela grozdja in vina, dežela v kateri vlada večna pomlad in veselje. Pozdravljeni vi dobrodušni Vipavci polni gostoljubja napram vsakemu, posebno pa partizanom.

Pred prihodom v vipavske vasi nas je čakala še e-

na preizkušnja. Bili smo en dan pošteni mokri. Pa kaj zato, saj je ves dan pela polenta in golaž, točilo se je vino in čula pesem.

Drugi dan smo se spustili po vaseh, koder so nas sprejeli ljudje z odprtimi rokami. Imel sem in imam občutek kot da bi sanjal. Za nas partizane je to kakor "ti-soč in ena noč", ko ti ne manjka ničesar, samo svobode. Ta ko tu preživljamo nekake dneve oddiha in obenem vršimo svoje naloge.

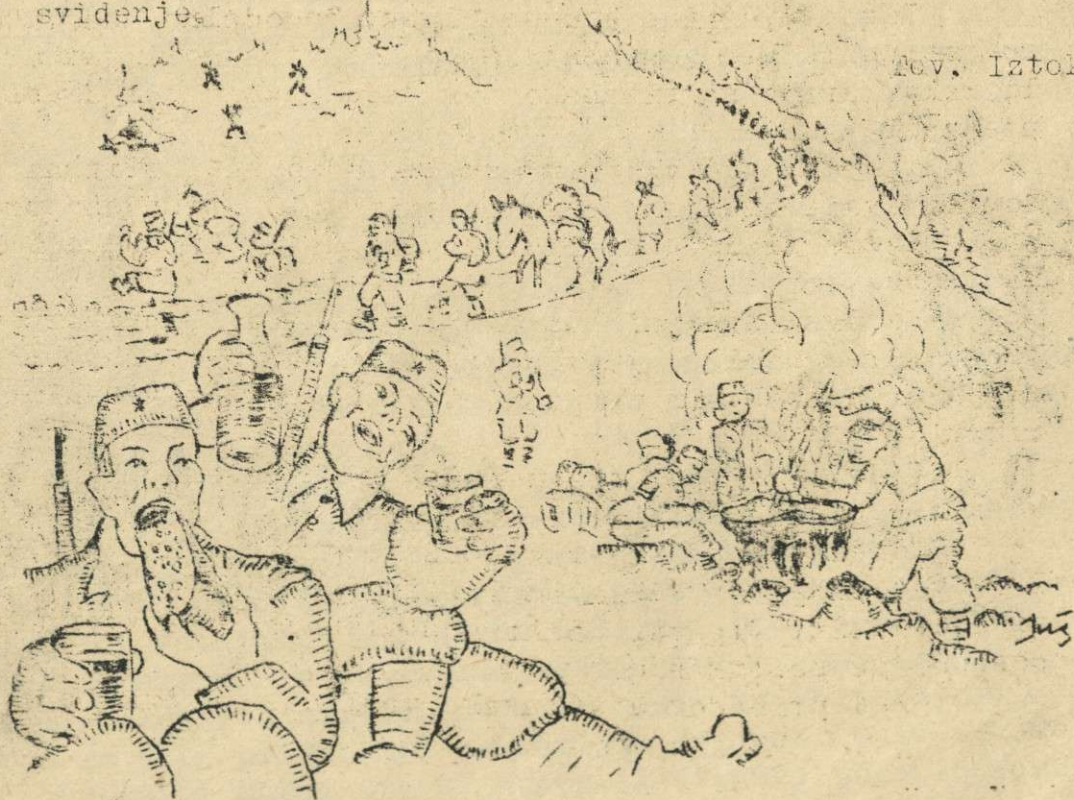
Toda zopet se opazi nemirni dah partizana. Ravno preje sem čul pogovor dveh:

"Vipavska ni za vojaka, je prelepa, se greveč pomah kuži" de prvi.

"Da, da imaš prav, za nekaj dni že, da se malo odpociješ, potem pa nazaj v bojiš" mu odvrne drugi.

Da, tudi temu veselju bo konec, treba bo iti zopet v trdo vojaško življenje, toda Vipavska, po svobodi na svidenje.

rev. Iztok

POSLEDICE POLEDICE.

Gredo bataljoni
po stezi v koloni.

Ha, ha! Vsi v smeh:
"Kaj spet si na tleh?"

Zdaj prvi, zdaj drugi
na zemljo so zgrudi...

In blato prastano
poljublja strastno.

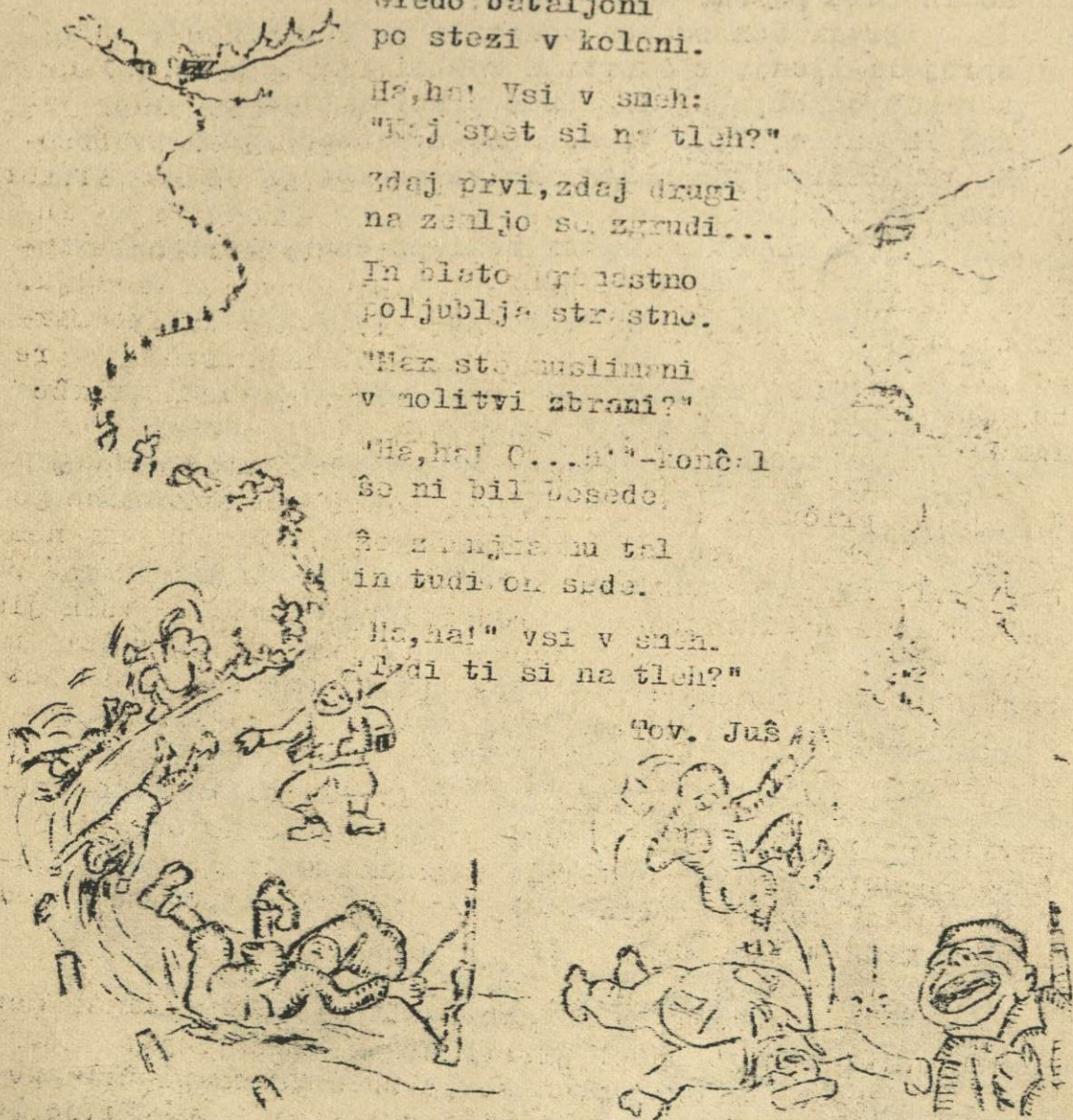
"Kaj ste muslimani
v molitvi zbrani?"

"Ha, ha! O...!" - končal
se ni bil besede,

že zanjema mu tal
in tudi on sode.

"Ha, ha!" vsi v smeh.
"Kaj ti si na tleh?"

Tov. Juš

Med malimi partizani.

Tino valovi drevje po porju, veje so preobložene s snegom, da se upogibajo. Tam v dalji, med vrbari šumi vijava. Valovi se polgravajo s pesmijo partizanov, ki narahlo korakajo čez brv. Tu in tam se iz globine vzpne val, kot da bi hotel pomagati peti. Burja prav mahnito zavija in zdaj pa se ponosno dviga Nanos, zvesti stražar. Bogve koliko veselja in še več bridkosti hrani v svojem ohrilju. Ko bi znal govoriti, bi veliko povedal.... Nad dolino mirno plava glas, zvonov pod jasno jutranje nebo. Tino se prebujajo vasice, -tino, -otino... Pesem prihaja vedno bliže in že se razločno sliši; pomagaj jim,...

Prvi pridni šolarčki so že pred šolo in komaj čakajo, da pričnemo s poukom. Verno poslušajo strahotne povesti o Turkih, o grozodejstvih, ki so jim prizadejali naši grofi našim prednikom. Le rednično poslušajo kaj vse se je godilo z našimi ubogimi predniki. V kratkih obrisih jim podam nekaj slik bovkove povesti: stražni ognji. Kmečki upori, Hubčevo kronanje; vse to se jim vrsti pred očmi kot bi sami vse to doživljali. Pa se oglasi nede izmed starejših:

"Prav tako je bilo ko so Italijani in Nemci rogovilili po naših krajih. Tudi mojega očeta so uklenili črnosrajčniki in ga odpeljali neznankam in ga potem mučili na vse mogoče načine, tako da je prišel po enoletnem zaporu ves strt domov."

Resnično!

In zgrožila so se srca malih in prisegli so osve to tujcu, ki nam je hotel pisati zakone življenja.

"Kdo se oglasi, da se je zelo dobro naučil pesen 'Mi vstajamo'. Ker pa bi bili vsi radi vprašani, jo po novino skupno in iz mladim, svežim grl krepko zadoni pesen, -osveta tujcu. Vzdignejo se pesti in obljublajo..... Ker so bili pridni med poukom jim obljubim malo zabave. S skromnimi močmi smo si nabavili otroški oder, lutkovo

gledališče. To je pravo čudo za otroke. Priredili smo mi ting na lutke. Na sporedu je bila pesem o črnolasi lutki, ki je šla obiskat partizana, "ki so zaprli v Gorici ga ti morilci fašistični". Za zaključek pa igrice "Tončkeve sanje" s pesmijo "Tuje se odnev korakov".

Sanje moje mladosti so izpolnjene. Črnosrajčniki so poteptani, sramotno so zapustili poslednji kotiček naše Goriške. Sola, ki je bila nekdanj poteptana in uničena, kjer so petindvajset let gospodarile "signorine", je zopet naša - slovenska.

Iz brigade

Iz naše brigade so se v zadnjem času poslovili sledeči tovariši in sodelavci "Goriškega borca":

Komandant Rudi, sedaj operativni oficir IX. korpusa NOV in POJ.

Načelnik štaba brigade tov. Čanči, sedaj načelnik štaba XXXI. divizije.

Vodja brigadnega propagandnega odseka tov. Juš, sedaj vodja propagandnega odseka XXII. divizije.

Vsem tovarišem se za sodelovanje iskreno zahvaljujemo in jim želimo na novih položajih mnogo uspeha.

Priseqa

PRISEGAM S ČASTJO SVOJEGA NARODA,
DA BOM V VRSTAH NARODNO-OSVOBODIL-
NE VOJSKE ZVESTO SLUŽIL SVOJEMU
NARODU V BORBI PROTI OKUPATORJU
IN PROTI VSEM DONAČIM IZDAJALCEM-
SOVRAŽNIKOM NARODNE SVOBODE IN NA-
RODNIH PRAVIC. PRISEGAM, DA BOM DI-
SCIPLINIRANO IN VESTNO VRŠIL SVO-
JO DOLŽNOST IN IZVRŠEVAL ODREDE
SVOJIH PREDSTOJNILOV ZA LINJAM SE
DA NE BOM IZPUSTITI IZ SVOJIH ROK
OKOŽJA, DOKLER NE BO NAŠA DOMOVINA
OČIŠČENA OKUPATORJA, DOKLER NE BO
DO NARODU ZAGOTOVLJENE NJEGOVE
PRAVICE IN SVOBODA. PRIPRAVLJEN
SEM SPREJETI VSAKO KAZEN ZA PRE-
STOPEK PROTI TEJ SVOJI PRISEGI.

SMRT FASIZMU SVOBODO NARODU!

S to prisego je treba zapriseči vse borce, komandirje, ko-
mandante in politične komisarje Narodno-osvobodilne voj-
ske in partizanskih odredov Jugoslavije, ki še niso pri-
segli, pa tudi vse one borce ali oficirje, ki vstopajo v
vrste NOV in PO Jugoslavije. Prišeči je treba pred šta-
bom brigade, divizije ali korpusa, odnosno pred štabi par-
tizanskih odredov.

Vrhovni komandant NOV in POJ, TITO

SMRT FASISTIČNEMU OKUPATORJU! SMRT DONAČIM IZDAJALCEM!
ZIVELA NAŠA NARODNO-OSVOBODILNA VOJSKA! ZIVEL TITO!

Trebušnik bi rad izgubil trebuh...

V nekega mesta v Nemčiji sta se srečala dva človeka, eden debel in širok kot sod za tisoč litrov, drugemu pa je bilo poznalo, da je bil nekdanj ravno take oblike, toda mu je debelost izginila, tako da mu je koža ohlapno visela od kosti.

"Pozdravljen Fric" reče Gusti svojemu znancu, katerega že dalj časa ni videl in mu stisne roko. "Za vraga, kaj si vendar delal, da si dobil tako vitko linijo? Jaz se se trudim na vse načine, da bi svoj trebušček čim bolj zmanjšal. Jem kar se malo da, pa mi ne uspe. Danes, ko vsa naša mila domovina deprinaša žrtve za znago, tudi jaz ne bi rad kazal prevelikega trebuha, pri tem pa se nočem odovedati dobrih jedem".

"Prijetelj, zdiš se mi kot tisti mizar, ki je nekoč delal in dejal, da je že štirikrat odžagal, pa je še vedno prekratko. Torej, ako hočeš izgubiti trebuh, pojdi kar jaz za dva meseca v Dachau (zgloglasno nemško koncentracijsko taborišče), pa boš dobil tako vitko linijo, da ti bo med rebri svetilo."

"Toda kako naj naredim, da pridem v Dachau?"

"To je čisto enostavno. Pojdi tja le pred mesarjevo hišo in na ves glas zavpij: "Zivjo Stalin" in mesar bo že oskrbel, da prideš v Dachau na tečaj za vitko linijo. On me mene pred tremi meseci spravil tja, brez prošenj in riporočil".

Tako se ločita. Fric jo urno odkuri, Gusti pa gre občasno do mesarjeve hiše in tam na ves glas zavpije:

"Zivjo Stalin!"

Vrata mesnice se hitro odpro, ven prileti mesar nemškim znakom na prsih in pošepne Gustiju:

"Ali si se že tudi ti naveličal tega norčaja Hitlerja? Bodi tiho, da te ne zapro".

"Toda jaz bi rad v Dachau".

"Ako pa to želiš, potem pa pojdi tja pred pekovo

hišo in na ves glas zavpij "Zivijo Stalin" in želja se ti bo izpolnila. On je namreč zagrizen fašist".

Mesar hitro zgine, Gusti pa trudoma leže proti pekovi hiši. Tam se ustavi, stopi široko sredi ceste in za kriči na ves glas:

"Zivijo Stalin!"

Vrata hiše se odpro, ven priteče pek, skoči h Gusti ju, ga potegne k zidu in mu zašepeče:

"Kaj si tudi ti z nami? Bodi tino, da te ne zapro".

"Toda jaz bi rad prišel v Dachau".

"Potem pa pojdi na Gestapo ter zavpij Zivijo Stalin in ni vrag, da ne prideš amor želiš".

Pek izgine, Gusti pa se napoti, da doseže zaželjeni cilj-Dachau. Stopi v sobo, kjer je imel pisarno Gestapo. Za mizo so sedeli trije gestapovci, ko zapre vrata, stopi junaško sredi sobe in gromko zakriči:

"Zivijo Stalin!"

Gestapovci vsi preplašeni planejo kvišku, poberejo kape in zakričijo:

"Kaj so že rusi tukaj?" ter jadrno izginejo skozi vrata.

Gusti pa ostane sredi sobe sam in betežno vzdihne:

"Ze vidim, noben hudič več ni noče pomagati".

Tov. Iztok

KDO JE TO?

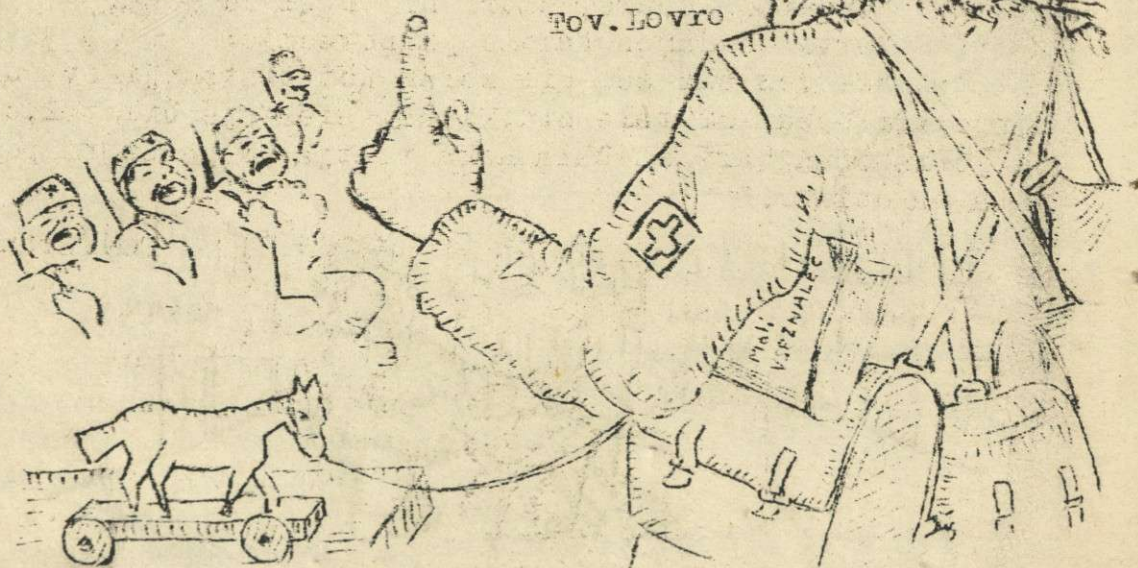
Toliko se dandanašnji govori
o tem, kaj kdo v brigadi ve in zna,

Je partizan sposoben ali ni
znatne sodbe pa nihče ne da.

Beseda naša torej naj pove
Onjem, ki vse brigade je opora.
Lep na pogled, dekleta žge v srce
nasproti vsem bolnikom strog kot mora.
In kot strateg in taktik največ ve,
če ga povprašaš kaj o splošnem stanju.
Angleške, rimske, moskovske probleme
razlaga vsakomur, poln sladke vnemo.

Lepo to, zmoto, prav, neprav v ravnanju
On stalno diplomate kontrolira.
Je neutruden v nošnji težke torbe,
Z vojakom se, kulturniki prepira,
On sam živ zgled je naše težke borbe.

Tov. Lovro

Berto...

Je prideš v našo vas, boš gotovo spoznal Berta. Najdeš ga kjerkoli hočeš, v vsaki hiši, kajti povsod je on doma. Ima tudi svoj dom, precej lepo hišo, a vse lepše se počuti, če čepi za drugimi ognjišči. Na roki mu manjka palec in ko pridejo v vas financeri, tako nanreč on naziva Nemce, že vnaprej steguje roko, češ takega me ne bodo vzeli.

Je neutrudljiv partizanski delavec in dober tovariš. Imenovali bi ga lahko za vodnika govejih čet. Vedno hodi iz vasi v vas, iz rajona v rajon in vedno ga vidiš kako privleče domov vola ali junico za tovariše.

Zadnjič pa se mu je dogodilo nekaj neljubega. V vas so prišli Nemci. Bilo jih je samo pet in so iskali jajca. Berto gre nič hudega sluteč po vasi in ko zavije izza nekoga vogala, evo Nemcev. Misleč, da so to naši tovariši, strumno dvigne pest in originalno kot zna samo on:

"Nazdar sokoli!"

Tedaj pa je že uvidel svojo zmoto, toda bilo je prepozno. Eden izmed financerov ga zgrabi za suknjič, ga prične tresti in mu na ves glas zatrobi v uho:

"Unser... naprej skoro ni mogel od jeze.

Berto še danes takole pripoveduje:

"Ne vem ali sem bil zelen kot tista njinova uni forna, ali bled kot tale zid. Končni efekt je bil tak, da se je iz obeh barv zmešala neka tretja, ki pa se ni poznala na obrazu."

Tov. Branka

Ali že veste,

Da sta tov. Dule in tov. Rudi samo na enem mitingu pri "povštertancu" nabrala več kot 100 poljubov.

Da so navopečeni belogardisti iz Ajdovščine hoteli napraviti roparski izlet na Planino in da so jih borci IV. bataljona počakali v vasi Dolenje ter jih napodili v paničen beg, tako da še mrtvih niso mogli vzeti s seboj.

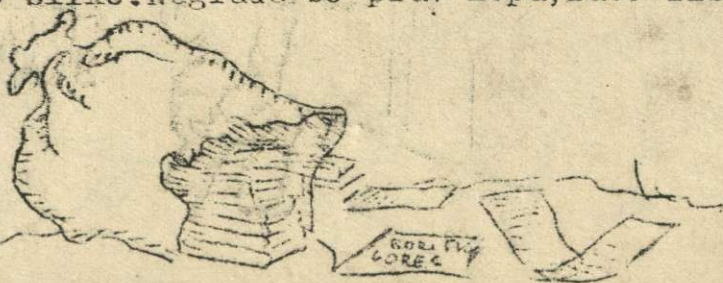
Da so šele šest ur pozneje prišli avtomobili v vas Dolenje in so namesto prašičev odpeljali dvanajst mrtvih belogardistov.

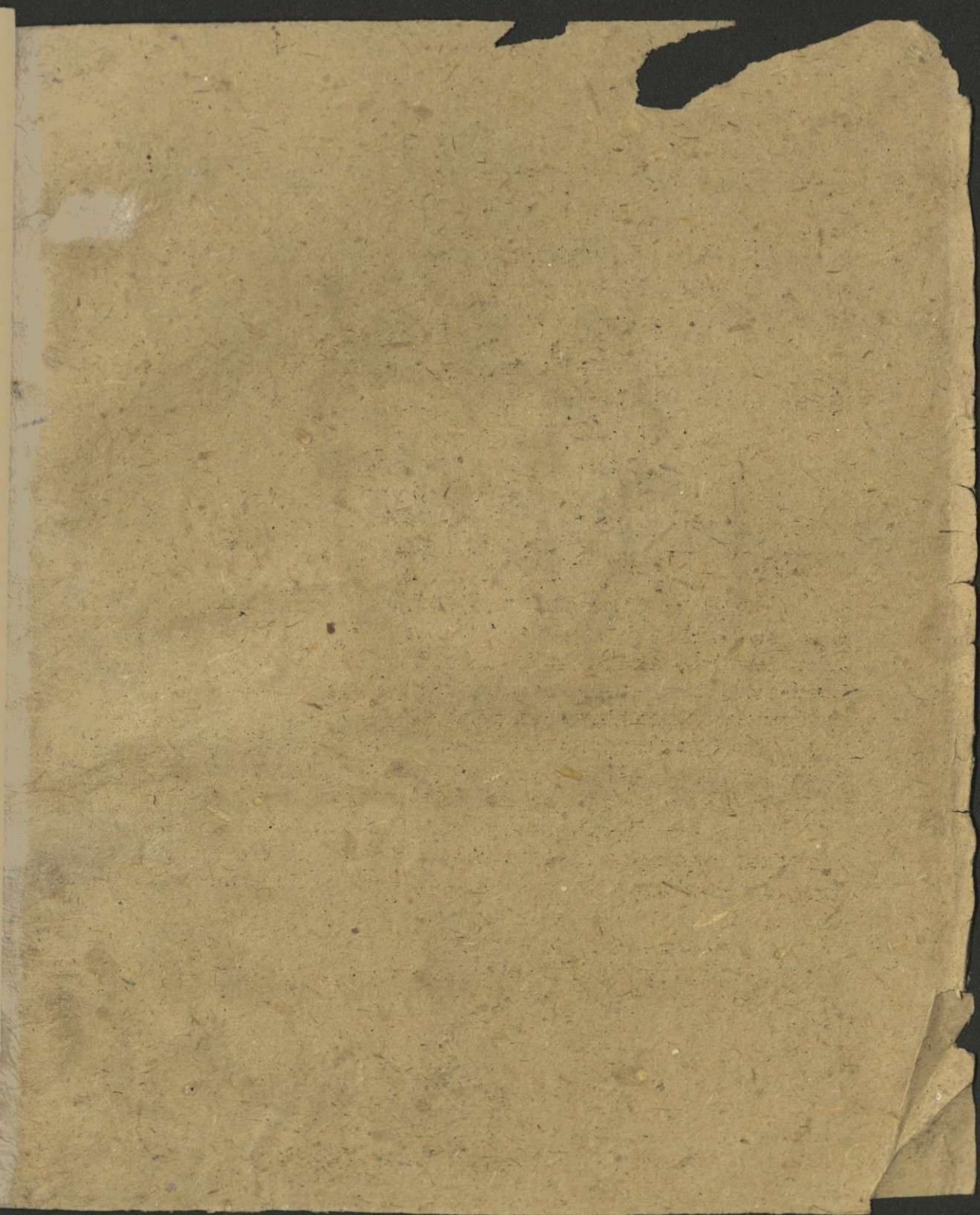

Zadnjo številko "Goriškega borca" smo radi velikega povpraševanja s strani civilnega prebivalstva izdali v dveh nakladah in ga razposlali po vsej Vipavski. Ravnotako smo storili sedaj in ugodili vašim željam go stoljubni Vipavci. Hočemo, da se podrobno seznanimi z življenjem naše brigade, z vsemi našimi težnjami in čustvovanjem. Zato glejte, da naš časopis kroži iz rok v roke, da ga čitajo vsi, ki so naši.

Za vse dopise se partizanom in partizenkam, kakor tudi ostalim najiskrenejše zahvaljujemo in jih prosimo, da nam tudi še v bodoče pošiljajo spise v taki meri.

Razpisujemo nagradni tečaj za najboljšo in najbolj originalno sliko. Nagrada bo prav lepa, zato risarji na delo!

Ko precitās, daļ na prej'!

Izdelala tehnika Grodnikove brigade